

РЕШЕНИЕ

№ 7028

гр. София, 17.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 25 СЪСТАВ, в публично заседание на пети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ЙОАННА Н. СТАНЕВА**

при участието на секретаря **САНДРА ЕМ. Д.**
като разглежда докладваното от **ЙОАННА Н. СТАНЕВА** Гражданско дело № 20231110111039 по описа за 2023 година

Предявени са от А. Н. И. срещу ФИРМА установителни искиове с правно основание чл. 26, ал. 1 ЗЗД за признаване за установено между страните, че клаузата на чл. 3 от Приложение № 3 и чл. 4 от Приложение № 5 към Договор за потребителски кредит № 532060 от 15.01.2023г., предвиждащи заплащане на допълнително възнаграждение- такса за пакет „Преференциално ВИП обслужване“ и неустойка при непредоставяне на обезпечение са нищожни, както и осъдителен иск с правно основание чл. 55, ал.1, пр. 1 ЗЗД за осъждане на ответника да заплати сумата от 87,55 лева, представляваща недължимо платена сума по нищожните клаузи, ведно със законната лихва от датата на предявяване на исковата молба- 01.03.2023г., до окончателното изплащане на сумата.

Ищцата твърди, че на 15.01.2023г. е сключила договор за потребителски кредит от разстояние № 532060 с ответника, като бил отпуснат заем в размер на 500 лева, при една погасителна вноска в срок до 14.02.2023г. В допълнително приложение към договора било посочено, че ГЛП ще бъде в размер на 40,54 %, а ГПР ще бъде в размер на 49,00%. Посочва, че размерът на общата сума, която следвало да върне е 665,16 лева, формирана по следния начин: 500 лева - главница, 16,66 лева - договорна лихва, 50 лева - такса за пакет „Преференциално (ВИП) обслужване“ и 98,50 лева - неустойка в случай на непредоставяне на обезпечение. Посочва, че в Приложение № 3, неразделна част към договор за потребителски кредит № 532060, страните уговорили, че заемателят ще се ползва от условия за ползване на пакет „Преференциално (ВИП) обслужване“ към процесния договор, за което ищцата следвало да заплати на кредитодателя такса в размер на 50 лева, която такса се заплащала с вноската по кредита. В Приложение № 5, неразделна част към договор за потребителски кредит № 532060, страните уговорили, че се съгласяват договорът за заем да бъде обезпечен с гарант - две физически лица, с доход не по-малко от 1500 лева или банкова гаранция в полза на институцията, отпуснала кредита, като съгласно чл. 4 от Приложение № 5 в случай на неизпълнение на задължението си по договора да представи обезпечение в срока по предходната алинея, заемателят дължи на заемотателя неустойка, която ще бъде посочена в погасителния план и следва да се заплаща разсрочено, заедно с всяка от погасителните вноски. Ищцата твърди, че й била начислена неустойка в общ размер на 98,50 лева, тъй като не представила в срок надлежни поръчители или друг вид обезпечение,

посочени в процесния договор, като месечната погасителна вноска била увеличена на 665,16 лева. Твърди, че погасила изцяло кредита. Счита клаузата за неустойка за нищожна поради противоречие с добрите нрави, поради неспазване на нормите на чл. 11, чл. 19, ал. 4 ЗПК, вр. 1 с чл. 22 ЗПК, както и за неравноправна клауза по смисъла на чл. 143, ал. 1 ЗЗП. Посочва, че неустойката представлява още едно допълнително обезщетение за неизпълнение на акцесорното задължение, от което обаче не произтичат вреди, а уговарянето ѝ е в нарушение на чл. 33 ЗПК. Посочва, че клаузата не е индивидуално уговорена. Твърди на следващо място и че сключеният кредит е нищожен, тъй като не е налице съществен елемент от неговото съдържание, а именно годишният процент на разходите по кредита. Твърди, че в пряко нарушение на императивното правило на чл. 19, ал. 1 и ал. 4, вр. с чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК ответното дружество не е включило в ГПР разходите за „допълнителна услуга“ „Преференциално (ВИП) обслужване“, която е свързана с отпускането, усвояването и управлението на заема, по своята същност представлява печалба за кредитора, надбавка към главницата, която се плаща периодично, поради което следва да е част от годишния лихвен процент (ГЛП) и ГПР. Поддържа, че услугата за „Преференциално (ВИП) обслужване“ изобщо не е изпълнявана от ответното дружество, а дори и да е изпълнявана, то тя е част от управлението на кредита, поради което кредиторът няма право да събира такси за нея – чл. 10а ЗПК. Твърди, че в Приложение № 3 били уговорени „Условия за ползване на Преференциално ВИП обслужване“. С посоченото приложение страните били уговорили на клиента да бъде предоставено преференциално обслужване, изразяващо се в удължено работно време – 08:00 до 20:00 ч, безплатно известяване за предстоящи вноски, евентуално участие в бъдещи несигурни промоции, регулярно участие в томболи, когато такива са налични, както и безплатно удостоверение за актуален дълг или удостоверение за липса на задължение. По отношение на услугата удължено работно време твърди, че липсва каквато и да е допълнителна услуга, тъй като от електронния сайт на търговеца се установявало, че обичайното му работно време било от 08:00 до 20:00 ч. Относно безплатното уведомяване за предстояща вноска- това било част от управлението на кредита и от обичайната дейност на кредитора; по т. 3, 4 и 5, с които се предоставя „услуга“ участие в томболи, включване в списък на лоялни клиенти, предоставяне на промоции и др. Твърди, че организирането на томболи, игри, промоции и др. са действия на търговеца, насочени към привличането на нови клиенти, т.е. кредиторът искал от потребителя суми, с които да осъществи своя рекламна кампания, организирайки игри, томболи и промоции с цел привличане на нови потребители. В т. 6 било посочено, че кредиторът получава удостоверение за актуален дълг или удостоверение за липса на задължение безплатно. Съгласно чл. 11, ал. 1, т. 12 вр. чл. 11, ал. 3 ЗПК, когато се прилагала ал. 1, т. 12 кредиторът предоставял на потребителя при поискване и безвъзмездно във всеки един момент на договора извлечение по сметка под формата на погасителен план за извършените и предстоящите плащания. Поради което намира, че услугата няма как да бъде възмездна. Поддържа, че са налице основания целият договор да се приеме за недействителен, което водело до недействителност и на самите клаузи в Приложенията, неразделна част от договора № 532060, предвиждащи допълнително възнаграждение- такса за допълнителни услуги и неустойка за непредоставяне на обезпечение. Не предявява самостоятелен иск за обявяване на нищожност на договора. С оглед гореизложеното се иска от съда да постанови решение, с което да прогласи нищожността на клаузите в Приложение № 3 и в Приложение № 5, представляващи неразделна част от договор за потребителски кредит № 532060. Сочи, че е налице правен интерес от предявяване на осъдителен иск за заплащане на сума от 148,50 лева, представляваща 50 лева- такса за пакет „Преференциално ВИП обслужване“ и 98,50 лева, представляваща неустойка при непредоставяне на обезпечение в полза на ответника. Искането към съда е да уважи предявените искове. Претендира разноски.

С молба от 17.07.2023г. ищецът е посочил, че прави изменение на иска за осъждане на ответника като прави намаляване на претендираната сума и моли искът да се счита предявен

за сумата от 87,55 лева вместо първоначално предявеният от 148,50 лева.

В срока по чл. 131 ГПК е депозиран отговор от ответника, с който се оспорват предявените искове. Не се оспорват твърденията на ищеца, че между страните е бил сключен договор за кредит с посочените в исковата молба параметри. Счита, че неустойката не е нищожна като същата не надхвърля предвидените за това функции. Сочи, че при изчисляване на ГПР не се включват разходите, които потребителят заплаща при неизпълнение на задълженията си по договора, какъвто е и процесният случай - начисляването на неустойка се извършвало и произтичало от неизпълнение на задължението на кредитополучателя да учреди и/или представи надлежно обезпечение на кредита – поръчители или банкова гаранция. Поддържа, че ГПР има за цел да информира потребителя какви ще са му разходите, ако изпълнява надлежно и в срок задълженията си по договора за кредит, а няма за цел да включва в себе си евентуални компоненти, които са поставени под условие, че кредитополучателят няма да изпълни задължението си по договора. Счита, че посоченият ГПР в размер на 49 % е съобразен с всички изисквания на ЗПК. Сочи, че начислената неустойка представлява адекватно обезщетение за неизпълнение на задължението на кредитополучателя да предостави обезпечение по договора си за кредит, като начислената неустойка била в размер на 3, 28 лева на ден. Счита, че условията на договора пряко кореспондират с действащите норми на материалното право и водят до законосъобразни правни последици, като не са в противоречие със закона и добрите нрави. Твърди, че неустойката е индивидуално уговорена между страните. Посочва, че годишният процент на разходите е изчислен съгласно формулата, посочена в Приложение 1 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗПК. Твърди, че клаузата за преференциално обслужване на кредита не е нищожна, тъй като същата не е свързана с усвояване или управление на кредита и не е задължително условие за неговото сключване. Оспорва ищцата да е погасила сумата в размер на 148,50 лева. Искането към съда е да отхвърли предявените искове. Претендира разноски.

С влязло в сила Определение № 43797 от 07.12.2023г. съдът е прекратил производството по делото в частта по предявения от А. Н. И. срещу ФИРМА осъдителен иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД за разликата над 87,55 лева до пълния предявен размер от 148,50 лева.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, ведно с доводите и становищата на страните, по реда на чл. 235, ал. 2, вр. чл. 12 ГПК, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

По предявените установителни искове в тежест на ищеца е да докаже сключването на договора за потребителски кредит, неразделна част от който са и приложенията към него със соченото в исковата молба съдържание на оспорените клаузи, както и че клаузи от него противоречат на закона, респ. че са нарушени добрите нрави, а по исковете с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД – извършено плащане на претендираната сума в полза на ответника на основание процесните договорни клаузи.

В тежест на ответника е да докаже наличие на основание за получаване на платените от ищеца иски суми, а именно валидно обвързващи страните договорни клаузи, предвиждащи погасяване на отпуснатия заем в размерите на така извършеното плащане.

В конкретния случай с определението от 10.10.2023г. съдът на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК е обявил за безспорно и ненуждаещо се от доказване между страните, че е сключен договор за кредит № 532060 от 15.01.2023г., както и че същият е с посоченото в исковата молба съдържание, неразделна част от който са Приложение № 3, в което е уговорено заплащането на такса в размер на 50 лв. за ползване на пакет „Преференциално (ВИП) обслужване“ и Приложение № 5, в което е уговорена неустойка за непредоставяне на обезпечение в размер на 98,50 лева, както и че по сключения договор на ищеца е предоставена заемна сума в размер на 500 лева.

Освен безспорния им характер гореописаните обстоятелства се установяват от приетия препис от Договор за потребителски кредит № 532060 от 15.01.2023г. В погасителен план към договор за потребителски кредит № 532060 е посочено, че се предоставя кредит в размер на 500 лева със срок до 14.02.2023г. В колона № 4 е посочена лихва за срока на договора в размер от 16,66 лева; в колона № 5 е посочено, че е начислена такса в размер на 50 лева; в колона № 6 е посочено, че е начислена неустойка в случай на непредоставяне на обезпечение в размер от 98,50 лева.

Съгласно Приложение № 1 към Договор за потребителски кредит № 532060 кредитният продукт е кредит до заплата; размерът на погасителната вноска с одобрено обезпечение е 566,66 лева, респ. без одобрено обезпечение – 665,16 лева. В чл. 7 е посочена годишна лихва за ползване на кредита 40,54 %. В чл. 9 е посочен годишен процент на разходите по кредита в размер на 49 %.

От приетата ССЧЕ се установява, че с разписка № 2000000335041770 от 15.01.2023г. А. И. е получила сумата от 500 лева по Договор № 532060. Експертът е посочил, че за погасяване на задълженията по договора е постъпила сума в размер от 587,55 лева, с която били погасени следните задължения: 500 лева, главница; 2,22 лева, договорна лихва; 32,83 лева, неустойка; 50 лева, такса „Преференциално /ВИП/ обслужване“ и 2,50 лева, такса за предсрочно погасяване.

Относно изложените в исковата молба съображения за нищожност на неустоечната клауза съдът намира следното.

В чл. 1 от Приложение № 5 към Договора за потребителски кредит № 532060 е предвидено, че в срок до края на следващия ден, считано от деня на сключване на договора за кредит /тоест денят, на който кредитодателят е превел/предал сумата на кредита по уговорения между страните начин/, кредитополучателят е длъжен да учреди следните обезпечения: поръчителство на две физически лица или банкова гаранция в размер на 566,66 лева, представляваща сбор на дължимата главница и лихва за ползване на кредита, със срок на валидност от 30 дни след крайния срок за погасяване на всички задължения по договора.

В чл. 2, ал. 1 от Приложение № 5 се съдържат изискванията на кредитора към поръчителите, като е посочено, че двамата поръчители следва да отговарят солидарно за задълженията на кредитополучателя по договора за кредит. По своя преценка и с оглед кредитоспособността на кредитополучателя кредитодателят може да изиска кредитополучателят да осигури повече от двама поръчители с оглед получаване на кредит. Поръчителите трябва задължително да бъдат физически лица, като всеки от тях трябва да отговаря на следните условия: да имат нетен размер на осигурителен доход в размер на 1500 лева; да бъдат лица над 20 годишна възраст; да работят на безсрочен трудов договор; да имат не по-малко от 5 години трудов и осигурителен стаж; да не са кредитополучатели или поръчители по друг договор за кредит, включително и такъв с кредитодателя; да нямат неплатени осигуровки за последните две години; да нямат задължения към други кредитни или финансови институции или ако има- кредитната история на поръчителя в ЦКР към БНБ една година назад да е със статус не по-лош от „Редовен“. Кредитодателят не е длъжен и по своя преценка, с оглед надеждността и платежоспособността на съответния поръчител, може да откаже да приеме предложените от кредитополучателя поръчители.

В чл. 3 от Приложение № 5 се съдържат изискванията към банковата гаранция.

Съгласно чл. 4 от Приложение № 5 в случай че кредитополучателят не осигури и не представи в срок обезпечение по кредита или действието на обезпечението бъде по някаква причина прекратено, кредитополучателят дължи на кредитодателя неустойка за всеки календарен ден, за който не е предоставил обезпечение. Размерът на неустойката е индивидуално определен за всеки кредитополучател и е в размер на 3,28 лева средно на ден, като неустойката не трябва да надвишава 1 % от главницата по кредита. Горепосочената неустойка се начислява в началото на периода на всяка вноска и се заплаща от

кредитополучателя заедно със съответната погасителна вноса. Неустойката по съответната погасителна вноса се заплаща в пълен размер във всички случаи на погасяване на кредита, включително и при предсрочно погасяване на кредита. Неустойката се дължи само за периоди, в които кредитът е без осигурено обезпечение. В този смисъл, ако кредитополучателят осигури надлежно обезпечение по кредита, което се счита от момента на одобрението на обезпечението от страна на кредитодателя, макар и след изтичане на срока за нейното представяне, неустойката спира да се начислява. Ако действието на обезпечението бъде прекратено, независимо по какви причини, неустойката отново се начислява считано от деня, в който действието на обезпечението е било прекратено.

Съгласно Тълкувателно решение № 1 от 15.06.2010г. на ВКС по тълк. д. № 1/2009г., ОСТК, нищожна поради накърняване на добрите нрави е клауза за неустойка, уговорена извън присъщите □ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции, като преценката за нищожност се прави за всеки конкретен случай към момента на сключване на договора. Като клауза уговорена в договора, неустойката е проявление на принципа на автономия на волята в частното право /чл. 9 ЗЗД/. С нея страните уговарят предварително размера на обезщетението, което ще заплати неизправната страна, в случай че не изпълни своите задължения, без да е необходимо да се доказва размера на вредите, настъпили от неизпълнението. Автономията на волята на страните да определят свободно съдържанието на договора и в частност да уговарят неустойка е ограничена от разпоредбата на чл. 9 ЗЗД в две посоки: съдържанието на договора не може да противоречи на повелителни норми на закона, а в равна степен и на добрите нрави. Добрите нрави са морални норми, на които законът е придал правно значение, защото правната последица от тяхното нарушаване е приравнена с тази на противоречието на договора със закона /чл. 26, ал. 1 ЗЗД/. Добрите нрави не са писани, систематизирани и конкретизирани правила, а съществуват като общи принципи или произтичат от тях, като за спазването им при иск за присъждане на неустойка съдът следи служебно. Един от тези принципи е принципът на справедливостта, който в гражданските и търговските правоотношения изисква да се закриля и защитава всеки признат от закона интерес. Разяснено е по-нататък, че условията и предпоставките за нищожност на клаузата за неустойка, произтичат от нейните функции, както и от принципа за справедливост в гражданските и търговските правоотношения, като примерно са изброени следните критерии, които следва да се съобразят при преценката дали конкретна клауза за неустойка противоречи на добрите нрави: естеството им на парични или на непарични и размерът на задълженията, изпълнението на които се обезпечава с неустойка; дали изпълнението на задължението е обезпечено с други правни способи-поръчителство, залог, ипотека и др.; вид на уговорената неустойка /компенсаторна или мораторна/ и вида на неизпълнение на задължението - съществено или за незначителна негова част; съотношението между размера на уговорената неустойка и очакваните от неизпълнение на задължението вреди, като при конкретната преценка за нищожност на неустойката, могат да се използват и други критерии, като се вземат предвид конкретните факти и обстоятелства за всеки отделен случай.

На първо място, задължението за оценка на кредитоспособността на заемателя съгласно чл. 16 ЗПК е на кредитора /заемодател/. Именно въз основа на изисканите от кредитора данни последният извършва преценка дали да предостави искания заем, или да

откаже предоставянето му като уведоми заемополучателя /чл. 18, ал. 1 ЗПК/, както и определя конкретните параметри на заема и евентуалните обезпечения, чието предоставяне е необходимо за гарантиране на неговите интереси. Рискът от неизвършването или неправилното извършване на оценката е за кредитора и същият не може да се освободи от него, като вмени на заемополучателя-потребител общо /бланкетно/ задължение за осигуряване на обезпечение, скрепено с компенсаторна неустойка в размер, надхвърлящ този на възнаградителната лихва по договора.

На следващо място, основното задължение на заемателя по договор за паричен заем, е да върне на падежа заетата сума, ведно с уговорената възнаградителна лихва, което съответства на интереса на кредитора да получи на падежа главницата и възнаграждението за предоставения заем. С оспорената в настоящото производство договорна клауза е уговорена компенсаторна неустойка за неизпълнение, но не на главното задължение на заемателя – да върне заетата сума на падежа, а на задължението в еднодневен срок от подписване на договора, да представи обезпечение за кредитора. Неизпълнението на това задължение е санкционирано с неустойка в размер на над 19 % от размера на заетата сума. При преценка на тези обстоятелства и съобразно критериите на Тълкувателно решение № 1 от 15.06.2010г. на ВКС по тълк. д. № 1/2009г., ОСТК, съдът намира, че така уговорената неустойка излиза извън обезпечителната, обезщетителната и санкционната □ функции, противоречи на добрите нрави и е нищожна на основание чл. 26, ал.1, предл. 3 ЗЗД. Уговорена е компенсаторна неустойка за неизпълнение на задължение различно от главното, като начинът по който е уговорена сочи, че заемателят всякога ще дължи неустойка, ако в краткия еднодневен срок от подписване на договора не осигури обезпечение, дори и когато той е изправна страна по отношение на основното си задължение – да връща на падежа главницата ведно с възнаградителната лихва. Следователно, дори и интересът на кредитора по договора за заем да е удовлетворен – той в срок да получава главницата и възнаграждението си – кредиторът ще има право да получи и допълнително неустойка, която не е свързана с неизпълнение на същественото задължение по договора за заем и не обезпечава реално претърпени вреди.

Релевираните от ответника обстоятелства, че ищецът бил уведомен за обезпечението в стандартния европейския формуляр и се бил съгласил да му бъде отпуснат заем при тези условия, са ирелевантни за преценката за противоречие на неустоечната клауза с добрите нрави.

Предвид гореизложеното, клаузата на 4 от Приложение № 5 от процесния договор е нищожна поради противоречие с добрите нрави, а произтичащото от нея вземане за неустойка е недължимо. Предявеният установителен иск е основателен и следва да бъде уважен.

От приетото заключение на ССЧЕ, което съдът кредитира като пълно и компетентно изготвено се установява, че ищцата е заплатила сумата от 32,83 лева в погашение на начислената ѝ неустойка, която сума е недължима и подлежи на връщане.

Относно изложените в исковата молба съображения за нищожност на клаузата, предвиждаща заплащане на такса за предоставяне на услуга „Преференциално /ВИП/ обслужване“ съдът намира следното.

Съгласно чл. 1 от Приложение № 3 Условия за ползване на пакет „Преференциално /ВИП/ обслужване на ФИРМА кредитодателят предоставяне на кредитополучателя

допълнителни услуги от пакет „Преференциално /ВИП/ обслужване“, включващ следните допълнителни услуги, предоставяни на клиента, които са извън цената на финансовата услуга по предоставяне на потребителски кредит, а именно: 1. Кредитодателят предоставя на услуга на клиента удължено работно време, а именно всеки ден от 08:00 до 20:00 часа, включително през почивните дни и официалните празници; 2. Кредитодателят предоставя на клиента услугата безплатно известяване за настъпване на предстояща падежна дата по договор за кредит; 3. Кредитодателят предоставя на клиента детайлна информация за промоционални условия и възможности за бъдещи промоции по договори за кредит; 4. Кредитодателят включва клиента в лоялна програма на кредитодателя с регулярни отстъпки от услугите на последния, вкл. преференциално разглеждане на исканията на клиента за реструктуриране на кредита; 5. Кредитодателят предоставя на клиента възможност за регулярно участие в ежемесечни и ежегодни томболи и награди; 6. Кредитополучателят получава Удостоверение за актуален дълг или Удостоверение за липса на задължения към кредитодателя без да заплаща допълнителна такса съгласно Тарифата.

В чл. 2 е посочено, че страните се споразумяват и декларират, че клиентът е заявил искането си да ползва допълнителни услуги от пакет „Преференциално /ВИП/ обслужване“ още при попълването на заявката/искането си за кредит за удължаване на срока на кредита. В чл. 3 е посочено, че срещу предоставяне на допълнителните услуги се заплаща от клиента такса в размер на 50 лева.

При тълкуване на гореописаните клаузи съдът намира, че действително разпоредбата на чл. 10а ЗПК предвижда възможност кредиторът да събира от потребителя такси и комисионни за допълнителни услуги, свързани с договора за потребителски кредит. В конкретния случай, обаче, посочените допълнителни услуги по т. 2 за известяване за предстояща падежна дата и по т. 6 за предоставяне на удостоверение за актуален дълг, респ. удостоверение за липса на задължения към кредитодателя попадат в хипотезиса на императивната забрана на чл. 10а, ал. 2 ЗПК, доколкото са уговорени за елемент от съдържанието на самото кредитно правоотношение, а именно изпълнение на задължения по договора за заем, а не за предоставяне на свързана с него допълнителна услуга. На следващо място, в чл. 10а, ал. 4 ЗПК е предвидено, че видът, размерът и действието, за което се събират такси и/или комисионни, трябва да бъдат ясно и точно определени в договора за потребителски кредит, но в противоречие с това правило, в процесния договор за различните видове допълнителни услуги е определено общо възнаграждение, без уточнение относно вида и стойността на всяка услуга поотделно. Посочените в т. 3, т. 4 и т. 5 възможности за включване в лоялни програми, участие в томболи и награди не представляват допълнителни услуги по смисъла на закона. Същите регламентират бъдещо несигурно събитие- евентуално участие в томболи и награди, получаване на информация за промоционални условия по договори, т.е. не са регламентирани ясни параметри на предоставените услуги. Още повече по делото не са ангажирани доказателства ищецът да се е възползвал от предоставените услуги, респ. същите да са предоставяни само на определени клиенти, заплатили услугата „ВИП“ обслужване. С оглед на което съдът намира, че целта на уговорените в Приложение № 3 услуги не е предоставяне на допълнителни услуги по смисъла на ЗПК, а за начисляване на допълнително възнаграждение в полза на кредитодателя, без да е ясно за какви услуги, респ. дали същите са били предоставени.

Предвид гореизложеното, клаузата на чл. 3 от Приложение № 3 от процесния договор е нищожна поради противоречие със закона, а произтичащото от нея вземане за такса е недължимо. Предявеният установителен иск е основателен и следва да бъде уважен. От приетото заключение на ССЧЕ, което съдът кредитира като пълно и компетентно изготвено се установява, че ищцата е заплатила сумата от 50 лева в погашение на начислената ѝ такса, която сума е недължима и подлежи на връщане.

С оглед на гореизложеното предявените установителни искове са основателни и

следва да бъдат уважени. Предявеният осъдителен иск по чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД е основателен до сумата от 82,83 лева, представляваща недължимо платените суми по приетите за нищожни клаузи /32,83 лева за неустойка и 50 лева за такса за „Преференциално ВИП обслужване“/. За разликата над сумата от 82,83 лева до пълния предявен размер от 87,55 лева искът следва да бъде отхвърлен, доколкото по делото се установи, че ищцата е заплатила сумата от 82,83 лева в погашение на задълженията по приетите от съда за нищожни клаузи. Предмет на изследване в настоящото производство са именно действителността на клаузите, предвиждащи пакет за преференциално обслужване и за неустойка при непредставяне на обезпечение, както и платените в погашение на тези клаузи суми.

При този изход на спора право на разноски имат и двете страни по делото.

Ищцата е сторила разноски за държавна такса в размер на 100 лева и 300 лева, депозит за ССЧЕ, тоест общо 400 лева, поради което следва да ѝ се присъдят разноски в размер от 245,22 лева съразмерно на уважената част от исквете. В производството по делото е била представлявана безплатно от Еднолично адвокатско дружество Д. М. съгласно Договор за правна защита и съдействие, намиращ се на л. 119 от делото. Поради което и на основание чл. 38, ал. 2 ЗАДВ, в полза на Еднолично адвокатско дружество Д. М. следва да бъде определено адвокатско възнаграждение в размер на 400 лева, към което следва да се прибави ДДС в размер 80 лева, доколкото по делото са представени доказателства за регистрация по ДДС. При определяне на размера на дължимото адвокатско възнаграждение съдът взе предвид изводите в Решение на СЕС по дело С-438/22 от 25.01.2024г., като намира, че с оглед горепосоченото решение на СЕС следва да откаже приложението на националната правна рамка, определяща размера на адвокатските възнаграждения /НМРАВ/ и да определи размер на адвокатско възнаграждение съобразно фактическата и правна сложност на делото. Съдът отчете обстоятелството, че делото е приключило в едно съдебно заседание без изслушване на свидетели с приемане на заключение на вещо лице, както и че се касае за дело с обичайна за този тип дела сложност, като в проведеното съдебно заседание не са присъствали представители на страните. С оглед на което съдът намира, че възнаграждение в размер на 400 лева отговаря на фактическата и правна сложност на делото, както и на извършените от процесуалния представител правни действия, изразяващи се в подаване на искова молба и молби-становища. С оглед уважената част от исквете на Еднолично адвокатско дружество Д. М. следва да се присъди възнаграждение в размер от 373,87 лева.

С оглед отхвърлената част от осъдителния иск, както и прекратената част с влязлото в сила определение от 07.12.2023г., на ответника следва да се присъдят разноски. Същият претендира адвокатско възнаграждение в общ размер от 960 лева като са представени и доказателства за сторените разноски, а именно Договор за правна защита и съдействие от 27.09.2023г., като на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 4 ГПК на ответника следва да се присъдят разноски в размер от 197,01 лева съразмерно отхвърлената, респ. прекратената част на предявения осъдителен иск.

Така мотивиран, съдът

ДЕШИ.

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖНА по предявените от А. Н. И., ЕГН *****, с адрес: АДРЕС, срещу ФИРМА, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: АДРЕС, установителни искове с правно основание чл. 26, ал. 1 ЗЗД клаузата на чл. 3 от Приложение № 3 и чл. 4 от Приложение № 5 към Договор за потребителски кредит № 532060 от 15.01.2023г., предвиждащи заплащане на допълнително възнаграждение- такса за пакет „Преференциално ВИП обслужване“ и неустойка при непредоставяне на обезпечение.

ОСЪЖДА ФИРМА, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: АДРЕС, да заплати на А. Н. И., ЕГН *****, с адрес: АДРЕС, на основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД сумата от **82,83** лева, представляваща недължимо платена сума по Договор за потребителски кредит № 532060 от 15.01.2023г. въз основа на нищожни клаузи на чл. 3 от Приложение № 3 и чл. 4 от Приложение № 5 към Договор за потребителски кредит № 532060 от 15.01.2023г., предвиждащи заплащане на допълнително възнаграждение- такса за пакет „Преференциално ВИП обслужване“ и неустойка при непредоставяне на обезпечение, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба- 01.03.2023г., до окончателното изплащане на сумата, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения иск за разликата над уважения размер до пълния предявен размер от 87,55 лева.

ОСЪЖДА ФИРМА ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: АДРЕС, да заплати на А. Н. И., ЕГН *****, с адрес: АДРЕС, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **245,22 лева**, представляваща сторените по делото разноски съразмерно уважената част от исковете.

ОСЪЖДА ФИРМА ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: АДРЕС, да заплати на Еднолично адвокатско дружество Д. М., вписано в регистър БУЛСТАТ под № *****, фирмено дело № 24/2021г. по описа на 24 св. СГС на основание чл. 38 ЗАдв. сумата от **373,87** лева, представляваща възнаграждение за осъществено безплатно процесуално представителство по делото на А. Н. И..

ОСЪЖДА А. Н. И., ЕГН *****, с адрес: АДРЕС, да заплати на ФИРМА ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: АДРЕС, на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 4 ГПК сумата от **197,01** лева, представляваща сторените по делото разноски съразмерно отхвърлената част от исковете и прекратената част от делото.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____